

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7To/90/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7215010210
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Baňacký, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2025:7215010210.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Baňackého PhD. a sudcov JUDr. Martina Michalanského a JUDr. Miroslava Majerníka, na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 25. novembra 2025, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., pre zločin zabitia podľa § 148 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zák. a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák., o odvolaní prokurátora proti rozsudku Mestského súdu Košice zo dňa 25.04.2025 sp. zn. K2-4T/16/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Mestský súd Košice rozsudkom zn. K2-4T/16/2015 zo dňa 25. apríla 2025 podľa § 285 písmeno a/ Trestného poriadku obžalovaného A. B., nar. XX.X.XXXX v A., trvale bytom A., C. A. XX oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Košice II, sp. zn. 4 Pv 421/14/8803 zo dňa 10.02.2015 za skutok právne kvalifikovaný ako zločin zabitia podľa § 148 odsek 1, 2 písmeno a/ Trestného zákona a prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 odsek 1, 2 písmeno b/ Trestného zákona, ktorý mal spáchať tak, že v A. v dome na ul. Kupeckého 56 dňa 29.6.2014 v čase okolo 01.00 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov sa vyhrážal zabitím svojej družke D. E. a potom ju fyzicky napadol tak, že v spálni ju sotil do hrudníka, na čo sa udrela o skriňu, následne pred ním utiekla do kuchyne, kde ju udrel rukou po ľavej strane tváre, následkom čoho poškodená narazila hlavou do steny, čím takto svojím konaním vzbudil u poškodenej dôvodnú obavu, že svoje vyhrážky uskutoční a spôsobil jej zranenia a to tržnú ranu s kožnou odreninou vo vlasatej časti hlavy na čele a temene vpravo, ľahké podvrtnutie krčnej chrčtice, pomliaždenie bočnej hrudnej steny vpravo, pomliaždenie dlane pravej ruky v oblasti bázy palca a v dôsledku nárazu hlavy veľkej intenzity - rozsiahle krvácanie pod tvrdú plenu mozgu vľavo v čelovo-temenno-spánkovej oblasti, pričom na následky tohto zranenia toho istého dňa upadla do bezvedomia a dňa 27.9.2014 poškodená D. E. zomrela, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú F. A., nar. 23.011968, trvale bytom G. XXX/XX, F. H. I. s nárokom na náhradu škody na civilný sporový proces.

Podľa § 288 odsek 3 Trestného poriadku súd odkázal poškodenú spoločnosť Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. so sídlom Panónska cesta 2, Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 35 937 874 s nárokom na náhradu škody na civilný sporový proces.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor, v ktorom uviedol nasledovné.

Mestský súd Košice na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v prejednávanej príhode nemal bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok sa stal a pri použití zásady "in dubio pro

reo" obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku. Súd v prvom rade vyhodnotil výsluch poškodenej E. v prípravnom konaní zo dňa 29.06.2014 v čase o 03.30 hod tak, že tento nebol získaný zákonným spôsobom a z uvedeného dôvodu takýto dôkaz ani nemohol byť prečítaný na hlavnom pojednávaní dňa 20.4.2022. S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. poriadku súd považoval výsluch poškodenej za nezákonne získaný dôkaz, a teda nemožno takýto dôkaz v trestnom konaní pripustiť, a to pre chýbajúce evidenčné číslo pri ČVS, čo má údajne nasvedčovať tomu, že úkon bol vykonaný pred vydaním uznesenia o začatí trestného stíhania; uvedený úkon bol vykonaný v rozpore s ustanovením § 55 ods. 2 Tr. poriadku (povinnosť vykonávať úkony zásadne v čase medzi 7.00 do 20.00 hod); nešlo o neodkladný alebo neopakovateľný úkon s tým, že výsluch o 3:30 hod bol vykonaný v čase a za okolností, ktoré mali výrazne nepriaznivo ovplyvňovať psychický stav poškodenej E.; výsluch takéhoto svedka, ktorý sa po vznesení obvinenia dostáva do postavenia blízkej osoby vo vzťahu k obvinenému v zmysle § 124 ods. 3, resp. ods. 5 Tr. zákona, v dôsledku čoho nadobúda práva uvedené z § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, je pre ďalšie trestné konanie právne neúčinný (§ 263 ods. 4 Tr. poriadku) pre porušenie kontradiktórnosti konania a práva obvineného na obhajobu, poškodená nebola zákonným spôsobom poučená. Z týchto dôvodov v posudzovanej trestnej veci ide podľa názoru súdu o absolútnu neúčinnosť získaného dôkazu, a to výpovede poškodenej D. E. z prípravného konania.

V nadväznosti na konštatované mestský súd mal za to, že nemohol prihliadnuť ani na ďalšie navrhované dôkazné prostriedky, konkrétne na znalecké dokazovanie realizované prostredníctvom znaleckého posudku č. 44/2014 vypracovaného MUDr. Ľubošom Tomčovčíkom, PhD., znaleckého úkonu č. 65/2014 vypracovaného MUDr. Vlastou Vyhnáľkovou, ako aj znaleckého úkonu č. 5/2014 vypracovaného MUDr. Alžbetou Ginelliovou, vrátane výsluchov uvedených znalcov vykonaných v konaní pred súdom. Súd vyhodnotil, že všetky uvedené znalecké výstupy vychádzajú zo skutočností uvedených vo výsluchu poškodenej, ktorý bol vykonaný v prípravnom konaní dňa 29.06.2014 o 3:30 hod., a ktorý súd považuje za dôkaz získaný v rozpore so zákonom, a teda za procesné nepoužiteľný. Z uvedeného dôvodu súd aplikoval zásadu neprípustnosti odvodených dôkazov, známej ako teória „ovocia z otráveného stromu“.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že výsluch poškodenej E. vykonaný v prípravnom konaní dňa 29.06.2014 o 3:30 hod. nebol získaný zákonným spôsobom v zmysle Trestného poriadku, a považoval ho za procesné nepoužiteľný dôkaz so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi následkami.

Súd ďalej poukázal na výpoveď priameho svedka A. B. ml., z ktorej vyplynulo, že poškodená - jeho matka fyzicky zaútočila na obžalovaného - jeho otca elektrickým paralyzérrom, ktorú skutočnosť v minulosti vedome zatajil v dôsledku nátlaku zo strany rodiny Krapovcov. K výpovedi z roku 2014 uviedol, že si jej obsah už nepamätá, avšak výslovne potvrdil, že bol ovplyvňovaný. Súd túto výpoveď vyhodnotil ako dôveryhodnú a relevantnú, pričom prihliadol na to, že ide o výpoveď osoby, ktorá bola priamym svedkom skutkového deja a vzhľadom na skutočnosť, že svedok priznal predchádzajúce ovplyvnenie a svoju výpoveď doplnil v prospech obžalovaného, podľa názoru súdu neexistuje dôvod na jej sponchybnosť, najmä keď ide o jedinú priamu výpoveď k samotnému priebehu incidentu.

Súd mal za to, že aj v prípade, ak by pripustil použiteľnosť znaleckých posudkov vrátane výsluchov znalcov, tak z nich jednoznačne nevyplýva záver o vine obžalovaného. Znalci vo svojich výpovediach pripustili aj alternatívny priebeh vzniku poranení poškodenej. Z výsluchu znalkyne MUDr. Vyhnáľkovej, z ktorého okrem iného vyplynulo, že poškodená bola opätovne hospitalizovaná až o 7:47 hod. po tom, čo skolabovala, pričom nie je možné vylúčiť, že práve pri tomto kolapse došlo k úderu hlavy a k následnému zhoršeniu zdravotného stavu. Znalkyňa ďalej uviedla, že prípadný epileptický záchvat a následný pád, ktorý bezprostredne nesúvisel s prvotnými zraneniami, nemožno odborne vylúčiť, aj keď ho sama nepovažuje za najpravdepodobnejší. Znalec MUDr. Tomčovčík na hlavnom pojednávaní dňa 21.10.2015 verziu, že po návrate z výsluchu na polícii utrpela poškodená epileptický záchvat, počas ktorého spadla a udrela si hlavu, čo mohlo viesť k intrakraniálnemu krvácaniu, nepovažoval za najpravdepodobnejší, ale zároveň ho z lekárskeho hľadiska ani nevylúčil. Z týchto dôvodov súd dospel k záveru, že z uvedených odborných vyjadrení znalcov jednoznačne vyplýva, že existencia iného - alternatívneho - mechanizmu vzniku poranení je z lekárskeho hľadiska možná a žiadny zo znalcov ju nevylúčil. Preto vzhľadom na túto dôvodnú pochybnosť podľa názoru súdu nie je možné obžalovanému spoľahlivo preukázať, že k zraneniam poškodenej došlo spôsobom, ktorý je mu kladený za vinu.

S rozhodnutím Mestského súdu Košice zo dňa 25.04.2025 sa odvolateľ nestotožňuje a má za to, že súd nepostupoval v súlade so zásadou uvedenou v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku.

Podľa prokurátora výpoveď nebohej D. E. je primárne usvedčujúci priamy dôkaz a pri realizovaní tohto procesného úkonu v prípravnom konaní nedošlo k porušeniu práva na obhajobu. Mestský súd si jednostranne až nekriticky osvojil obhajobné tvrdenia a bez akéhokoľvek reálneho podkladu aplikoval procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalšie dôkazy, a to najmä znalecké posudky z príslušných odborov vrátane doplňujúcich výsluchov znalcov vychádzajúcich aj z obsahu výpovede poškodenej, ktorú súd vyhodnotil ako nezákonne získaný dôkaz, s čím sa nemožno stotožniť. Podotýka, že pre celé trestné stíhanie vedené proti obžalovanému od jeho počiatku bola rozhodujúca usvedčujúca výpoveď poškodenej, ktorá však nebola ojedinelým dôkazom, ale naopak na skutočnosti z nej vyplývajúce nadväzovali aj ďalšie produkované dôkazy, najmä výpovede jej syna - A. B. ml., členov prvolanej policajnej hliadky, ako aj zvukový záznam z hovorov záznamového zariadenia REDAT 3 operačnému stredisku KR PZ Košice.

Vzhľadom na fatálne následky po útoku na poškodenú sa už na začiatku trestného stíhania ukázalo včasné vykonanie výsluchu poškodenej ako opodstatnené. V dôsledku úmrtia D. E. je možné predmetnú výpoveď považovať za úkon neopakovateľný.

V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 55 ods. 2 Trestného poriadku, v intenciách ktorého úkony vykonávajú orgány činné v trestnom konaní a súd v čase medzi 7.00 hod. a 20.00 hod. a v úradných miestnostiach. V odôvodnených prípadoch môžu byť úkony vykonávané aj mimo úradných miestností a mimo uvedeného času. Teda v odôvodnených prípadoch Trestný poriadok pripúšťa vykonávanie procesných úkonov aj mimo zákonom presne ustanovenom čase, najmä ak vec neznesie odklad a orgány činné v trestnom konaní a súd vykonávajú úkony počas služobnej pohotovosti, čo bol v konečnom dôsledku aj prípad výsluchu poškodenej.

Zákonnosť výsluchu poškodenej D. E. v prejednávanom prípade je možné odvodzovať aj od spôsobu útoku a miesta poranenia - hlavy, preto nebolo možné po skutku odhadnúť fatálnosť následku, a teda úkon bolo potrebné vykonať čo najskôr. Uvedené potvrdzuje fakt, že poškodená pár hodín po výsluchu upadla do bezvedomia a na základe týchto okolností je možné predmetnú výpoveď z prípravného konania považovať aj za úkon neodkladný, pretože neznesol odklad. V opačnom prípade by orgánom činným v trestnom konaní a súdu ani nebola známa verzia nebohej D. E. o priebehu skutkového deja.

Z týchto dôvodov nie je možné akceptovať závery súdu založené na tých istých tvrdeniach, že výpoveď poškodenej a ďalšie dôkazy z tejto výpovede odvodené, najmä výsledky znaleckého dokazovania z príslušného odboru zdravotníctvo a farmácia, sú nezákonné a neúčinné.

Pokiaľ ide o výpoveď svedka A. B. J.. (syna obžalovaného) na hlavnom pojednávaní vykonanom dňa 02.04.2025, je pochopiteľné, že si na okolnosti skutku nepamätá, keďže od jeho spáchania uplynulo takmer 11 rokov, a preto je dôvodné domnievať sa, že ku skutku došlo tak, ako vypovedal v prípravnom konaní. Navyše ďalším faktorom, pre ktorý menovaný svedok zmenil výpoveď je podľa môjho názoru aj skutočnosť, že obžalovaný je jediným rodičom svedka, na ktorého je finančne odkázaný a preto svoju výpoveď zmenil v úmysle pomôcť obžalovanému vyhnúť sa uloženiu trestu.

Má za to, že sa jedná o účelovú zmenu výpovede svedka A. B. ml., čomu nasvedčujú i závery znaleckého posudku z odboru psychológie č. 6/2018, podaného znalkyňou Mgr. Lenkou Lipanovou. Z predmetného znaleckého posudku a jeho záverov okrem iného vyplýva, že A. B. ml. nie je schopný objektívne a pravdivo popísať udalosť, ktorá je predmetom trestného konania, jeho postavenie v danej emočne záťažovej udalosti je výrazne psychologicky konfliktné. Znalkyňa poukázala na to, že samotné diametrálne odlišné výpovede (v minulosti a v súčasnosti, kde raz je agresorom otec, neskôr však už matka) ukazujú, že mení celý pohľad na udalosť vplyvom subjektívnej motivácie a aktuálna výpoveď je výrazne racionálne štruktúrovaná, premyslená, vedome sleduje cieľ neprísť o jediného rodiča. Kalkuluje a prehodnocuje fakty tak, aby sa nedostal do neželanej pozície.

V kontexte vyššie uvedených záverov znaleckého posudku, berúc do úvahy aj prepis opakovaných volaní poškodenej a jej syna A. B. ml. operačnému KR PZ Košice, kde zo zvukového záznamu je zrejme najmä naliehavosť volaní ich spoločného syna, považujem záver súdu o vierohodnosti ostatnej výpovede menovaného svedka na hlavnom pojednávaní dňa 02.04.2025 za nezodpovedajúci zistenej dôkaznej situácii.

Hodnotí aj výpovede príslušníkov PZ J. J. a K. A., vyslaných na policajný zásah, ktorí zhodne uviedli, že k fyzickému útoku na poškodenú došlo, o čom svedčia ich tvrdenia, že z domu počuli výkriky a buchot a že poškodená mala viditeľné známky poranení na tvári, pričom zakročujúcej hliadke poškodená uviedla, že bola napadnutá obžalovaným a následne narazila hlavou o stenu.

Z výsledkov znaleckého dokazovania z odboru zdravotníctvo a farmácia a z doplňujúcich výsluchov znalcov je zrejmé, že znalkyne pád nebohej D. E. z chorobných príčin nepredpokladali až vylúčili, pretože v takých prípadoch k pádu spravidla neprichádza náhle, predchádzajú mu vznikajúce zdravotné ťažkosti, ktoré chorý pociťuje a uvedomuje si a pre ktoré spravidla zastaví fyzickú činnosť, posadí sa a predchádza tak vzniku pádu, resp. padá spomalene. Čo sa týka mechanizmu vzniku zranení nebohej D. E., znalkyňa uviedla, že usudzujúc z charakteru zranení vyhodnotili ich vznik ako možný tak, ako to uviedla poškodená, t.j. vnútrorebečné zranenia mohla utpieť prudkým, prudším nárazom hlavy o tvrdý predmet, tupohranatý, ktorý pád bol najskôr potencovaný a v danom prípade mohol byť potencovaný fackou, ktorú dostala od útočníka. V nadväznosti na uvedené závery je potrebné poukázať na výpoveď znalca MUDr. Tomčovčíka, ktorý za najpravdepodobnejší mechanizmus vzniku najzávažnejšieho zranenia poškodenej, a to vnútrorebečného krvácania označil ten, pri ktorom poškodená dostala silný útočný úder rukou po ľavej strane tváre a došlo k nárazu jej hlavy do steny v kuchyni.

Výpoveďou nebohej D. E. v spojitosti s ďalšími dôkazmi, najmä s prvotnou výpoveďou svedka A. B. J. a výpoveďami príslušníkov PZ, ktoré sú podporené znaleckými posudkami z príslušných odborov bolo dostatočne preukázané, že skutok sa stal a že sa ho dopustil obžalovaný A. B. tak, ako je to uvedené v obžalobnom návrhu.

Z vyššie uvedených dôvodov považuje rozsudok Mestského súdu Košice sp. zn. K2-4T/16/2015 zo dňa 25.04.2025 za nezodpovedajúci vykonaným dôkazom, a preto navrhuje, aby Krajský súd v Košiciach predmetné rozhodnutie zrušil a vec vrátil Mestskému súdu Košice na nové prejednanie a rozhodnutie.

K odvolaniu prokurátora doručil obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že odvolací súd už vo svojom zrušujúcom uznesení zo dňa 26.9.2022, sp. zn. 8To/62/2022 (ďalej len „Uznesenie KS KE“ alebo „Zrušujúce uznesenie“) poukázal na to, že v prvom rade je potrebné sa vysporiadať s použiteľnosťou a zákonnosťou namietanej usvedčujúcej výpovede poškodenej, ktorá bola učinená bezprostredne po skutku a to z hľadísk, ktoré namietla obhajoba, nakoľko ide o ťažiskový (primárny) dôkaz v predmetnej trestnej veci, z ktorého sa následne vykonávali ďalšie dôkazy vrátane znaleckého skúmania. Prokurátor naopak trvá na tom, že výpoveď poškodenej bola zákonným dôkazom, bez bližšieho sa vyjadrenia ku všetkým dôvodom, pre ktoré je potrebné považovať tento dôkaz za absolútne neúčinný. Súčasne v nadväznosti na prokurátorom považovaný zákonný dôkaz poškodenej opätovne poukazuje najmä na znalecké dokazovanie, avšak naopak nekriticky preberá výlučne závery, ktoré vyznievajú v jeho neprospech a naopak opomína závažné závery, ktoré odôvodňujú aj inú (alternatívnu) možnosť skutkového deja. S dôvodmi odvolania prokurátora sa nemožno stotožniť. Naopak mestský súd rozhodol správne a zákonne, ak ho oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný a odkázal poškodených s nárokom na náhradu škody na civilný sporový proces. Mestský súd správne a zákonne konštatoval (str. 16 rozsudku), že nemohol dospieť k záveru, že vykonanými dôkazmi bolo bez dôvodných pochybností preukázané, že sa stal skutok, za ktorý je obžalovaný trestne stíhaný, keď dostatočne odôvodnil a náležite a podrobne sa vysporiadal a to najmä na str. 13 a 14 rozsudku.

Prokurátor uznáva, že práve predmetná výpoveď poškodenej je rozhodujúcim usvedčujúcim dôkazom bez toho aby sa aspoň okrajovo dotkol dôvodov, ktoré súd podrobne vysvetlil a na základe ktorých mu neostávala nič iné len predmetný dôkaz považovať za absolútne neúčinný s podrobným zdôvodnením a odkazom na judikatúru.

S poukazom na ustanovenie § 2 ods. 1 Tr. poriadku mestský súd správne považoval výsluch poškodenej za nezákonne získaný dôkaz a teda nemožno takýto dôkaz v trestnom konaní pripustiť (nález ÚS SR z 15.12.2011, sp. zn. II. ÚS 5/2011-77 - kde uviedol: „žiadenej orgán verejnej správy ani súd nemôže brať do úvahy dôkaz získaný a vykonaný nezákonným spôsobom“ a to z nasledovných dôvodov:

a) Chýbajúca evidenčné číslo pri ČVS, čo svedčí, že úkon bol vykonaný dokonca pred skutočným uznesením o začatí trestného stíhania (v rozpore s § 4 ods. 1 písm. b) vyhl. 618/2005 Z.z. MS SR o tvorbe vyšetrovacieho spisu.

Preto súd správne konštatoval, že výpoveď poškodenej z prípravného konania zo dňa 29.6.2015 o 3:30 hod (66 – 69 vyšetrovacieho spisu) nebola získaná zákonným spôsobom v zmysle Trestného poriadku a preto musí byť v rámci hodnotenia dôkaznej situácie považovaný za procesne nepoužiteľný dôkaz, so všetkými z toho vyplývajúcimi právnymi následkami.

b) Úkon bol vykonaný v rozpore s ustanovením § 55 ods. 2 Tr. Por. (povinnosť vykonávať úkony zásadne v čase medzi 7.00 do 20.00 hod) čím uvedený úkon nebol vykonaný na základe zákona a v rámci zákona (čl. 2 Ústavy),

c) Ak by sa pripustilo, že výsluch bol vykonaný po skutočnom začatí vo veci (i keď je zrejmé, že nebol) je potrebné zdôrazniť, že nešlo o neodkladný alebo neopakovateľný úkon (§ 10 ods. 17 Tr. poriadku) čo napokon dokazuje už len samotná skutočnosť, že poškodená mala uviesť, že „utrpela ľahké zranenie s dobou liečenia do 10 dní“. Navyše policajný orgán je povinný v zápisnici uviesť na základe akých skutočností považuje úkon za neodkladný alebo neopakovateľný, pričom ide o relatívnu neúčinnosť takéhoto úkonu. V danom prípade takáto informácia v zápisnici úplne absentuje a nebola ani zhojená postupom v zmysle publikovaného rozhodnutia (TpR 6/2008). Výsluch o 3:30 hod bol vykonaný v čase a za okolností, ktoré výrazne nepriaznivo ovplyvňovali psychický stav poškodenej E. v dôsledku čoho je potrebné predmetný výsluch považovať za nezákonný (k tomu pozri obdobne rozhodnutie k výsluchu obvineného - R XX/XXXX - L.),

d) Výsluch svedka, ktorý sa po vznesení obvinenia dostáva do postavenia blízkej osoby vo vzťahu k obvinenému v zmysle § 124 ods. 3, resp. ods. 5 Tr. zákona, v dôsledku čoho nadobúda práva uvedené z § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. poriadku, je výsluch takéhoto svedka vykonaný pred vznesením obvinenia pre ďalšie trestné konanie právne neúčinný (§ 263 ods. 4 Tr. poriadku) porušenie kontradiktórnosti konania a práva obvineného na obhajobu,

e) Svedkyňa nebola zákonným spôsobom poučená, a to: (I) vypočutá v trestnej veci obvinených" - nie je vypísané, ani koho sa to malo týkať a (II) je vymedzený skutok len ustanovením aj to len § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zákona - nebezpečné vyhrážanie - čl. 6 ods. 1 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv, nález ústavného súdu III. ÚS 2/2012, uznesenie NS 6?? 66/2002, uznesenie NS 2To 25/78) - navyše úplne v zápisnici absentuje pomer svedka k prerokovávanej veci (§132 ods. 1 Tr. poriadku).

V kontexte vyššie uvedených zistení musí súd poukázať na to, že podľa § 119 ods. 2 Tr. poriadku, môže za dôkaz slúžiť len to, čo bolo získané zákonným spôsobom, t. j. v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku, prípadne podľa osobitného zákona (napríklad podľa zákona o policajnom zbore). Ak bol dôkaz získaný v rozpore s Trestným poriadkom, či v rozpore s osobitným zákonom, nemôže slúžiť ako dôkaz v trestnom konaní a nemôže ani prispieť na náležité objasnenie veci (§ 119 ods. 2 Tr. poriadku argumentum a contrario).

Pokiaľ ide o posudzovanie neúčinnosti získaného dôkazu, tak dôkaz získaný nezákonným spôsobom je podľa povahy a závažnosti porušenia zákona buď absolútne neúčinný (t.j. nemožno k takému dôkazu vôbec prihliadnuť a musí byť vylúčený z hodnotenia pri zisťovaní skutkového stavu veci) alebo relatívne neúčinný (t.j. nemožno k nemu prihliadať, avšak len dovtedy, kým sa vada ku ktorej došlo neodstráni). Pri absolútnej neúčinnosti dôkazu, nie je možné spôsobenú nezákonnosť odstrániť (napraviť predpokladaných skutkových záveroch).

Naopak súd v súlade s § 2 ods. 12 riadne odôvodnil svoje rozhodnutie a posúdenie výsluchu svedka A. B. ml., ako jediného priameho očitého svedka predmetného incidentu. Z hľadiska zásady voľného hodnotenia dôkazov je súd oprávnený pri posudzovaní vierohodnosti jednotlivých výpovedí prihliadať aj na motiváciu svedka, vnútornú logiku jeho výpovede a jej súlad s ostatnými vykonanými dôkazmi. Vzhľadom na skutočnosť, že svedok priznal predchádzajúce ovplyvnenie a svoju výpoveď doplnil v prospech obžalovaného, neexistuje dôvod na jej spochybňovanie, najmä keď ide o jedinou priamu výpoveď k samotnému priebehu incidentu.

Prokurátor poukazuje na výpovede príslušníkov PZ J. J. a K. A., ktorý podľa jeho názoru mali uviesť, že k útoku došlo. Takéto tvrdenie je však nepravdivé, uvedené osoby počuli výlučne výkriky a buchot. Sú

však v rozsudku taktiež uviedol (na čo prokurátor vôbec nereflektoval), že svedok J. vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 21. 10. 2015 uviedol, že obžalovaný nevykazoval známky agresívneho správania a už v tom čase tvrdil, že bol ohrozovaný zo strany poškodenej paralyzérrom. Tvrdenie o použití paralyzéra zo strany poškodenej následne potvrdil aj svedok A. na tom istom hlavnom pojednávaní. Z uvedených výpovedí však nevyplýva dôkaz o fyzickom útoku zo strany obžalovaného voči poškodenej, ale len skutočnosť, že medzi oboma došlo k vzájomnému konfliktu. Tvrdenia prokurátora ktoré vykonané dokazovanie následne premieňa na domnienky akoby za každú cenu dokázať „svoju pravdu“ však je v príkrom rozpore so skutočne vykonaným dokazovaním a tam zisteným skutkovým stavom veci.

Súd sa napokon aj podrobne a náležite vysporiadal aj s hodnotením znaleckých posudkov a výpovedí znalcov vykonaných v konaní (str. 16 a 17 rozsudku), keď alternatívny priebeh deja konštatovali všetci znalci či už v posudkoch alebo neskôr pri svojich výsluchoch na hlavnom pojednávaní (MUDr. Vyhnáľková na hlavom pojednávaní dňa 16.3.2016, MUDr. Tomčovčík na hlavnom pojednávaní dňa 21.10.2015). Z uvedeného dôvodu uzavrel, že z uvedených odborných vyjadrení jednoznačne vyplýva, že existencia iného - alternatívneho - mechanizmu vzniku poranení je z lekárskeho hľadiska možná a žiadny zo znalcov ju nevytlúčil. Vzhľadom na túto dôvodnú pochybnosť nie je možné obžalovanému spofahľivo preukázať, že k zraneniam poškodenej došlo spôsobom, ktorý je mu kladený za vinu. Nad rámec je potrebné poukázať, že u poškodenej boli bezprostredne po skutku zistené len ľahké zranenia pričom nevytlúčili, že k závažnému poškodeniu mohlo dôjsť aj pádom poškodenej bez môjho zapríčinenia s ohľadom na jej zdravotný stav a diagnostikovaný epileptický syndróm či zlý zdravotný stav.

Náležité zistenie skutkového stavu veci, resp. dokázanie viny nikdy nemôže byť nadradené zásade stíhania zo zákonných dôvodov a ani právu na zákonný proces, pretože by to viedlo k snahe dosiahnuť „pravdu“ za každú cenu, teda aj za cenu porušenia zákona. Trestné stíhanie je vždy nevyhnutné vykonávať len v súlade so zákonom, a preto postup príslušných orgánov, ktorého cieľom je náležite zistenie skutkového stavu veci, musí byť vždy v súlade so zákonom. Žiadnymi limitmi neobmedzené objasňovanie trestných činov by viedlo k faktickej negácii mnohých spoločenských a osobných hodnôt a zákonný postup štátnych orgánov je sám o sebe hodnotou, ktorá je imanentným princípom demokratického a právneho štátu a umožňuje ochranu ďalších práv a právom chránených záujmov. Účelom trestného konania nie je len spravodlivé potrestanie páchatel'a, ale aj férový súdny proces, pričom spravodlivosť potom kvalitou trestného konania. Preto rešpektovanie a dodržiavania zákona i v procesnom postupe orgánov činných v trestnom konaní a súdu je základným predpokladom na zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu o vine obžalovaného, bez ktorého nemožno hovoriť ani o zákonomnom a ani o spravodlivom rozhodnutí súdu. Z ustanovenia § 119 ods. 2 Tr. Por. jednoznačne vyplýva, že za dôkaz môže slúžiť len to, čo bolo získané podľa zákona (t.j. v súlade so zákonom), pričom orgány činné v trestnom konaní ako aj súdy môžu hodnotiť iba dôkazy získané zákonným spôsobom (§2 ods. 12 Tr. Por). Zo základnej zásady trestného konania bližšie špecifikovanej v ustanovení § 119 ods. 3 Tr. Por. teda evidentne vyplýva (za použitia argumentu a contrario) zákaz použitia nezákonne získaných dôkazov pri ustáľovaní skutkového stavu veci.

Mestský súd sa úplne vyčerpávajúco vyjadril k všetkým relevantným námietkam zo strany prokuratúry ako aj námietkam, na ktoré poukazovala obhajoba a podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo a v ich súhrne zákonne a spravodlivo rozhodol. Orgány činné v trestnom konaní majú povinnosť poskytnúť dostatočné záruky zákonnosti a ústavnosti a preto i keď nie z viny na strane prokuratúry (ktorá síce vykonáva dozor nad zákonnosťou v prípravnom konaní), tak vykonané dokazovanie po viac ako 10 rokoch je v stave dôkaznej núdze a naopak akékoľvek odsúdenie by bolo založené výlučne na domnienkach ako na náležitom a zákonne zistenom skutkovom stave.

S poukazom na vyššie uvedené, keďže prvostupňový súd sa podrobne vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie; nie sú pochybnosti o správnosti skutkových zistení je rozhodnutie zákonné a preto navrhuje, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Na podklade odvolania prokurátora, krajský súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné.

Krajský súd v tejto trestnej veci už raz rozhodoval o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice II sp. zn. 4T/16/2015 zo dňa 20.04.2022, ktorým bola vyslovená vina obžalovaného a bol mu uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a to uznesením sp. zn. 8To/62/2022 zo dňa 26. septembra 2022, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 3 Tr. por. zrušil tento rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V tomto zrušujúcom uznesení odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa, že sa veľmi všeobecne vysporiadal s obhajobou obžalovaného a preto vec vrátil konajúcemu súdu s tým, že je potrebné sa vysporiadať s použiteľnosťou a zákonnosťou namietanej usvedčujúcej výpovede poškodenej a až potom, čo bude vyhodnotená ako zákonná, bude možné pristúpiť k hodnoteniu ďalších dôkazov, ktoré z tejto výpovede vychádzajú.

V ďalšom konaní mal okresný súd venovať svoju pozornosť aj otázke zákonnosti výpovede mal. syna obžalovaného a tiež použitiu elektrického paralyzéra, ktorého prítomnosť pri incidente potvrdili okrem uvedeného svedka aj svedkovia J. a A..

Odvolací súd tiež uzavrel, že nie je sporné, že poškodená počas incidentu utrpela okrem iných zranení aj malú trznú ranu s kožnou odreninou vo vlasatej časti na čele a temene vpravo, ktoré mohli vzniknúť podľa znalcov tak, ako to uviedla poškodená, avšak znalci sa rozchádzali v intenzite a prudkosti tohto úderu, pričom aj tento rozpor mal okresný súd odstrániť v záujme správnej právnej kvalifikácie skutku. V tejto súvislosti sa ako podstatná javila zmena tvrdení syna obžalovaného, ktorý nebol vypočutý na hlavnom pojednávaní a preto odvolací súd považoval za nutné daného svedka vypočuť v konaní pred súdom.

V reakcii na obhajobu obžalovaného odvolací súd vytkol okresnému súdu, že za danej dôkaznej situácie sa nemal spoliehať na tú verziu vzniku zranení, ktorú znalci označili za pravdepodobnejšiu, ale mal túto otázku vyriešiť sám vyhodnotením týchto znaleckých posudkov tak samostatne, ako aj v kontexte všetkých relevantných dostupných dôkazov a svoje právne úvahy mal zreteľne a presvedčivo uviesť v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Okresný súd po vrátení veci na ďalšie konanie postupoval striktné v súlade s pokynom odvolacieho súdu, keď doplnil dokazovanie v určenom smere vypočutím svedka A. B. ml. a vyžiadanim listinných dôkazov a na základe takto doplneného dokazovania mestský súd znova vyhodnotil vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach a dospel k záveru, že nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že skutok sa stal a preto obžalovaného spod obžaloby oslobodil.

Po preskúmaní danej veci má krajský súd za to, že na hlavnom pojednávaní, boli súdom zákonným spôsobom vykonané všetky dôkazy v rozsahu potrebnom pre náležité objasnenie veci a spravodlivé rozhodnutie súdu. Vykonané dôkazy mestský súd vyhodnotil jednotlivo, ako aj v ich vzájomných súvislostiach a dospel k logicky odôvodneným a správnym záverom, s ktorými sa krajský súd v plnom rozsahu stotožňuje.

Okresný súd sa v dostatočnej miere venoval obhajobe obžalovaného, túto vecne posúdil a kriticky konfrontoval s ďalšími vykonanými dôkazmi, pričom výstižným spôsobom vysvetlil, z akých dôvodov a na základe akých úvah neuznal zákonnosť jednotlivých dôkazov, ktoré mali podľa obžaloby preukazovať vinu obžalovaného. Argumentácia mestského súdu, ako aj spôsob, ktorým sa prvostupňový súd vysporiadal s obhajobou obžalovaného presvedčivo, vyčerpávajúco a v dostatočnej miere vysvetľuje dôvod oslobodenia obžalovaného spod obžaloby.

Pokiaľ ide o odvolanie prokurátora, toto odvolací súd preskúmal a dospel k záveru, že sa nemožno stotožniť s tvrdením, že by mestský súd nepostupoval v súlade so zásadou uvedenou v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por..

Primárnym usvedčujúcim dôkazom v danej trestnej veci je výpoveď alebo nej poškodenej E. z prípravného konania, ktorá síce bola vykonaná pred súdom, avšak na podklade tohto dôkazu nebolo možné vysloviť vinu obžalovaného.

Ďalším priamym svedkom daného skutku bol svedok B. J., ktorý v súlade s pokynom odvolacieho súdu bol vypočutý na hlavnom pojednávaní, kde svedok sám spochybnil pravdivosť svojej prvotnej výpovede učinenej v prípravnom konaní a v podstate vypovedal v prospech obžalovaného. Teda výpoveď alebo jej predstavuje jediný a rozhodujúci usvedčujúci dôkaz, nakoľko z neho vychádzali, resp. sa o neho opieralo ďalšie vykonávané dokazovanie.

Pokiaľ ide o posúdenie použiteľnosti výpovede poškodenej ako dôkazu, o ktorý by bolo možné oprieť vinu obžalovaného je nutné uviesť, že odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou mestského súdu, na základe ktorej bola daná výpoveď poškodenej vyhodnotená ako nezákonná a nepoužiteľná na vyslovenie viny obžalovaného. Odvolací súd dopĺňa argumentáciu prvostupňového súdu v tom, že ustanovenie § 263 Tr. por. upravuje možnosť čítania zápisnice svedka z prípravného konania, ktorý zomrel, avšak aj na takúto situáciu sa striktné musí aplikovať princíp kontradiktórnosti obsiahnutý v čl. 6 ods. 3 písm. d) Dohovoru. Nespochybniteľným faktom je, že dotknutá výpoveď poškodenej nebola vykonaná kontradiktórne. Vychádzajúcich z uvedeného odvolací súd podrobil túto výpoveď trojfázovému test - tzv. M. A. testu. V rámci neho zisťoval:

1. Či existoval dôležitý dôvod pre neprítomnosť svedka na hlavnom pojednávaní.
2. Či sporná výpoveď predstavuje jediný alebo rozhodujúci dôkaz.
3. Či toto obmedzenie práva na kontradiktórnosť konania bolo vyvážené ďalšími faktormi, ktoré kompenzovali sťažené podmienky, v ktorých pracovala obhajoba.

Ad. 1. Za dobrý dôvod je možné považovať napríklad smrť svedka. Ten sa však neuplatní, ak orgány štátu vedeli o riziku hroziacemu svedkovi a nič nepodnikli. V posudzovanom prípade nič nenasvedčovalo tomu, že by poškodená bola ohrozená na živote, alebo že by jej v čase výsluchu mala hroziť smrť. Uvedenému nasvedčuje hlavne to, že aj podľa lekárskej správy mala utrpieť len ľahké zranenia s dobrou liečenia do 10 dní a jej výpoveď sa mala týkať skutku kvalifikovaného v čase jej výpovede ako nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.. Z uvedeného dôvodu nebolo potrebné vynakladať ďalšiu procesnú aktivitu na zabezpečenie zachovania zásady kontradiktórnosti. Za dobrý dôvod, podľa názoru odvolacieho súdu, by bolo možné považovať aj prípad, ak by išlo o neodkladný alebo neopakovateľný úkon. Posúdenie, či naozaj išlo o neodkladný úkon vykonal odvolací súd, na rozdiel od prokurátora podľa toho, aké boli skutkové okolnosti prípadu v čase vykonávania daného úkonu a nie podľa toho, že poškodená následne náhle a neočakávane zomrela. Zhodnotením existujúcich skutočností má odvolací súd za to, že v čase výsluchu poškodenej neboli známe žiadne také dôvody, pre ktoré by mohol byť výsluch poškodenej považovaný za neodkladný úkon. V tejto súvislosti súd znova poukazuje na lekársku správu, ktorá hovorila o ľahkom zranení do 10 dní, pričom ani samotný policajt vykonávajúci tento procesný úkon v zápisnici o výsluchu neoznačil tento procesný úkon za neodkladný a ani neuviedol nejaké skutočnosti, pre ktoré by považoval výsluch za neodkladný. Preto sa súd nestotožnil s názorom prokurátora že išlo o neodkladný úkon z dôvodu fatálneho následku a rovnako tak odvolací súd nevidel dôvod na vykonávanie tohto úkonu mimo zákonom stanoveného času v zmysle § 55 ods. 2 druhá veta Trestného poriadku.

Ad. 2. Výpoveď poškodenej predstavuje jediný a rozhodujúci dôkaz, pokiaľ ide o mechanizmus útoku na poškodenú. Výpovede príslušníkov PZ majú len podpornú hodnotu v tom, že potvrdzujú, že došlo k incidentu a poškodená mala zranenie, avšak samotný priebeh fyzického útoku svedkovia nevedia popísať a rovnako tak nám o útoku dostatočne podrobne nehovorí ani telefonát svedka B. ml. na políciu.

Ad. 3. Keďže ide o jediný a rozhodujúci dôkaz, ktorý nebol vykonaný kontradiktórne, vyžaduje sa existencia dostatočných vyvažovacích faktorov, vrátane silných procesných záruk, ktoré umožňujú náležité a spravodlivé ohodnotenie spoľahlivosti spornej výpovede. Z hľadiska posúdenia existencie vyvažujúcich opatrení sa okrem iného hodnotí aj to, či bola výpoveď zachytená v korektnej procesnej forme. Teda pokiaľ má byť daná výpoveď jediným a podstatným usvedčujúcim dôkazom, na základe ktorého má byť vyslovená vina obžalovaného za pomerne závažnú trestnú činnosť, za ktorú Trestný zákon stanovuje tomu zodpovedajúci prísny trest, rozhodol sa odvolací súd podrobiť danú výpoveď prísnemu a kritickému posúdeniu splnenia všetkých zákonných požiadaviek, vrátane formálnych procesnoprávných náležitostí danej výpovede, aby tak poskytol obžalovanému adekvátnu procesnú záruku.

Na základe uvedeného prístupu odvolací súd v súlade so zisteniami mestského súdu zistil celý rad formálnych a procesných pochybení. Predovšetkým absencia ČVS vyvoláva dôvodné pochybnosti, či ide o úkon vykonaný v rámci už začatého trestného stíhania. Súd nevidel ani dôvod na výsluch poškodenej mimo času určeného na výkon procesných úkonov a rovnako tak nie je preukázateľná ani neodkladnosť daného úkonu. V neposlednom rade použití tohto úkonu bráni aj nedostatočné poučenie svedkyne, ktorá v prípade, že by jej výpoveď mohla byť užiteľná pred súdom, mala byť poučená aj v zmysle § 130 ods. 1 Tr. por. a vyslovene sa mala vyjadriť, či toto právo využíva alebo nie vo vzťahu ku obvinenému. Uvedené procesné nedostatky je nutné vyhodnotiť ako závažné, zakladajúce nezákonnosť tohto úkonu a preto nespĺňajúce kritéria M. A. testu, v dôsledku čoho nemožno na základe tejto výpovede vysloviť vinu obžalovaného. Nezákonnosť danej výpovede sa následne preniesla aj na ďalšie vykonávané dôkazy, ktoré vychádzali z výpovede poškodenej, predovšetkým však na výsledky znaleckého dokazovania.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôveryhodnosti a presvedčivosti výpovede svedka B. J., odvolací súd sa priklonil k hodnoteniu mestského súdu. Ak by sme aj pripustili argumentáciu prokurátora, ktorou sa snažil presvedčiť súd o účelovosti zmeny výpovede tohto svedka, neznamenalo by to automaticky to, že v takomto prípade by jeho prvotná výpoveď bola pravdivá. Obhajoba vznesla konkrétne výhrady, na základe ktorých považuje výpoveď svedka z prípravného konania za nepresvedčivú. Aj keď túto výpoveď znalkyňa označila za psychologicky objektívnejšiu a pravdivejšiu, hodnotenie dôkazu vykonáva súd na základe voľného hodnotenia dôkazov. Na podporu spôsobu vyhodnotenia dôkazu súdom prvého stupňa je nutné dodať, že nielen sám svedok označil svoju predchádzajúcu výpoveď za ovplyvnenú a vysvetlil aj, z akého dôvodu bola jeho výpoveď ovplyvnená treťou osobou, ale jej presvedčivosť oslabuje aj to, že svedok bol pri výpovedi poškodenej a ako uviedla znalkyňa svedok mohol byť ovplyvnený strachom, alebo vplyvom emócií a určite sa do jeho výpovede premietlo, že vypovedal proti najbližším vzťahovým osobám. Bez toho, aby odvolací súd spochybňoval správnosť úvah mestského súdu uvádza, že pokiaľ by sme mali byť čisto objektívny, tak potom rovnako ako bol svedok ovplyvnený poškodenou pri prvej výpovedi, mohol byť citovo zaujatý aj pri svojej druhej výpovedi a preto je veľmi ťažké priznať nejakú väčšiu dôkaznú hodnotu jednej alebo druhej výpovedi svedka.

Pokiaľ ide o výpovede príslušníkov PZ, tieto síce potvrdzujú prítomnosť zranenia na hlave poškodenej, avšak uvedené nie je dostatočným dôkazom o tom, že práve pri tomto zranení vzniklo aj vnútrolebečné zranenie poškodenej. Svedkovia potvrdzujú len to, čo bolo zistené aj pri prvotnom ošetrení poškodenej.

Na základe vyššie uvedených úvah je nutné súhlasiť s úvahami mestského súdu v tom smere, že nezákonnosť výpovede poškodenej, ktorá bola podkladom pre znalecké dokazovanie, sa preniesla aj na tieto ďalšie nadväzujúce dôkazy, ktoré vychádzali z jej výpovede a preto ani o tieto dôkazy sa nemožno oprieť. Teda v danej veci niet zákonného dôkazu, ktorý by jednoznačne preukazoval príčinu vzniku vnútrolebečného krvácania poškodenej.

Vecnú správnosť oslobodzujúceho výroku rozsudku nad uvedený rámec potvrdzuje aj hodnotenie znaleckých záverov o možnej príčine vzniku vnútrolebečného krvácania. Zo záverov znalcov skutočne vyplynulo, že nielen náraz hlavy o prekážku po удere obžalovaného do tváre poškodenej, ale aj pád poškodenej v skorých ranných hodinách nebol vylúčený ako príčina vzniku fatálneho zranenia a teda ide o ďalšiu pochybnosť, pre ktorú by bolo nutné aplikovať in dubio pro reo a prikloniť sa k verzii v prospech obžalovaného.

K prokurátorom predostretej odvolacej argumentácii, že podľa názoru MUDr. Vyhnáčkovej a MUDr. Ginelliovej, pád z chorobných príčin znalkyne nepredpokladali, resp. až vylúčili, pretože v takýchto prípadoch k pádu neprichádza náhle, pričom chorý sa snaží predchádzať pádu, resp. padá spomalene, je nutné uviesť, že naopak znalec MUDr. Tomčovčík hovorí o spomalenom páde pri kolapsovom stave, avšak pri epileptickom odpadnutí (a u poškodenej bol diagnostikovaný epileptický syndróm), môže dôjsť k intenzívnemu nárazu a bežne sa stáva, že dochádza až k prasklinám lebky. Teda je pravda, ako to uzavrel aj mestský súd, že znalci existenciu iného mechanizmu vzniku zranení jednoznačne nevylúčili.

Na základe týchto úvah krajský súd vyhodnotil všetky odvolacie námietky prokurátora za nedôvodné, ktoré v ničom nespochybnili správnosť úvah mestského súdu a jeho závery týkajúce sa preukázania skutku, ktorý tvoril predmet obžaloby.

To boli dôvody, pre ktoré sa rozhodol odvolací súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom toto uznesenie bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.